

Immigratie- en Naturalisatiedienst
Ministerie van Justitie en Veiligheid

Colombia | Factsheet

Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'

augustus 2022

Colofon

Titel	Colombia: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'
Auteur	Ministerie van Justitie en Veiligheid Immigratie en Naturalisatiedienst Directie Dienstverlening Afdeling Expertise Team Onderzoek en Expertise Land en Taal (TOELT) Turfmarkt 147 2511 DP Den Haag Postbus 16275 2500 BG Den Haag

Inleiding

Doel

TOELT bereiken regelmatig verzoeken om informatie die gebruikt kan worden bij de beoordeling of een bepaald land kan worden aangemerkt als een 'veilig derde land'. Omdat dit bij uitstek informatie is die in meerdere zaken gebruikt kan worden stellen we deze graag beschikbaar in de vorm van een factsheet.

Indeling van dit factsheet

In dit factsheet wordt ingegaan op de standaardvragen die door de IND zijn vastgesteld ter beoordeling van de vraag of een land kan worden aangemerkt als een 'veilig derde land'.

Disclaimer

Dit factsheet is opgesteld door Team Onderzoek en Expertise Land en Taal (TOELT) en bevat informatie ter beoordeling van 'veilig derde land' (VDL). Deze factsheets zijn bedoeld als achtergrondinformatie voor de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). Op basis van de landeninformatie in het factsheet zal een beoordeling plaatsvinden van de vraag of een land in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen. De beoordeling wordt vastgelegd in een Informatiebericht SUA over de beoordeling van het land als veilig derde land. De factsheets worden geactualiseerd als daartoe aanleiding bestaat.

De in deze factsheet opgenomen informatie kan gebruikt worden in een voornemen, beschikking of ander openbaar (proces)stuk. In dat geval dient echter verwezen te worden naar de in dit factsheet genoemde achterliggende, oorspronkelijke bronnen. Het is niet de bedoeling naar dit factsheet of naar TOELT te verwijzen als uitgevende instantie. Verwijs alleen naar de hier opgevoerde bronnen.

Deze factsheet is geschreven aan de hand van de richtlijnen van de European Union Agency for Asylum (EUAA, voorheen EASO) voor het verwerken van feitelijke landeninformatie.¹ Het is samengesteld op basis van zorgvuldig geselecteerde bronnen. Elke bron is vermeld middels een referentie.²

Alle geleverde informatie is met uiterste zorg onderzocht, geëvalueerd en verwerkt binnen een beperkte tijdsspanne.

TOELT pretendeert niet dat dit document volledig is. Evenmin geeft de factsheet uitsluitel in het kader van een aanvraag om een verblijfsvergunning asiel. Termen als "vluchteling", "risico" en vergelijkbare begrippen die (ook) een vreemdelingrechtelijk relevante betekenis hebben worden in dit factsheet in algemene zin gebruikt.

¹ EASO Country of Origin Information (COI) Report Methodology (June 2019), https://coi.easo.europa.eu/administration/easo/PLib/2019_EASO_COI_Report_Methodology.pdf

² De voetnoten bevatten beknopte verwijzingen. Volledige titelbeschrijvingen met internetadressen zijn te vinden in de lijst van geraadpleegde bronnen aan het einde van de tekst.

Indien bepaalde gebeurtenissen, personen of organisaties niet in dit factsheet worden genoemd, betekent dit niet dat de gebeurtenis niet heeft plaatsgevonden of dat de persoon of organisatie niet bestaat, alleen dat TOELT deze niet in openbare bronnen heeft teruggevonden. Bij twijfel over bronnen, brongebruik of inhoud, kunt u contact opnemen met TOELT.

De onderzoekswerkzaamheden voor dit factsheet zijn afgesloten op 05-08-2022. Daarna verschenen informatie is niet verwerkt.

1. Bij welke relevante mensenrechtenverdragen op het gebied van vluchtelingen en refoulement is Colombia aangesloten?

VERDRAG	Ja/nee
Vluchtelingenverdrag van 1951 (<i>Convention Relating to the Status of Refugees</i>)	ja ³
Antifolterverdrag (<i>Convention against Torture [CAT]</i>)	ja ⁴
Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten (<i>International Covenant on Civil and Political Rights</i>)	ja ⁵

2. Kent Colombia op nationaal niveau een verbod op refoulement? Zo ja, in welke wetgeving, lagere regelgeving of anderszins?

Het verbod op refoulement is in artikel 35 van de grondwet opgenomen:

Artículo 35. Acto Legislativo No. 01 de 1997, artículo 1. El artículo 35 de la Constitución Política quedará así:

La extradición se podrá solicitar, conceder u ofrecer de acuerdo con los tratados públicos y, en su defecto, con la ley.

Además, la extradición de los colombianos por nacimiento se concederá por delitos cometidos en el exterior, considerados como tales en la legislación penal colombiana.

La extradición no procederá por delitos políticos.

No procederá la extradición cuando se trate de hechos cometidos con anterioridad a la promulgación de la presente norma.⁶

Daarnaast heeft Colombia de *Cartagena Declaration on Refugees* (1984) getekend. De *Cartagena Declaration on Refugees* is een regionaal (Latijns-Amerika) instrument waarbij de deelnemende landen onder meer het belang van het recht op asiel en het principe van non-refoulement benadrukken.⁷

3. Hoe wordt in Colombia in de praktijk omgegaan met het non-refoulement-beginsel?

Voor zover bekend zijn er recent geen gedwongen uitzettingen geweest uit Colombia en respecteert de regering het non-refoulement-beginsel uit de wet ook in de praktijk. De laatste twee Country Reports van het USDoS over Colombia maken ook geen melding van schendingen daarvan.⁸

³ UNHCR, *States parties, including reservations and declarations, to the 1951 Refugee Convention*, zonder datum

⁴ UN OHCHR, *View the ratification status by country or by treaty. Colombia*, zonder datum

⁵ UN OHCHR, *View the ratification status by country or by treaty. Colombia*, zonder datum

⁶ Corte Constitucional Gobierno Colombia, *Constitución Política de Colombia. Actualizada con los Actos Legislativos a 2015*, zonder datum

⁷ UNHCR, *Cartagena Declaration on Refugees*, zonder datum

⁸ USDoS, *Colombia 2020 Human Rights Report*, 2021

USDoS, *Colombia 2021 Human Rights Report*, 2022

Gülenisten

In juni en juli 2017 schreven verschillende bronnen over beschuldigingen vanuit de Turkse overheid gericht tegen in Colombia woonachtige Turken, die naar gesteld lid zouden zijn van de Fethullah Terrorist Organisation (FETO), ofwel aan FETO gelieerde culturele centra konden worden gelinkt. Het zou gaan om culturele centra op de Universidad Nacional en de Universidad del Rosario.⁹

Er zijn geen bronnen gevonden waaruit blijkt dat de Colombiaanse overheid Gülenisten uitzet naar Turkije.

4. Is er in zijn algemeenheid informatie over gedwongen terugsturen door de autoriteiten van Colombia van vreemdelingen direct aan de grens dan wel over gedwongen uitzettingen door de autoriteiten van Colombia van vreemdelingen die al langer in Colombia verblijven waarbij mogelijk sprake kan zijn van refoulement? Zo ja, hoe is daar op gereageerd door UNHCR en/of mensenrechtenorganisaties?

Er zijn geen bronnen gevonden waaruit blijkt dat Colombia een beleid voert van het onder dwang terugsturen van vreemdelingen aan de grens, en/ of een beleid voert van gedwongen uitzettingen van vreemdelingen die al langer in Colombia verblijven.

5. Kent Colombia een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen bij de autoriteiten van Colombia?

Colombia heeft het recht op asiel opgenomen in artikel 36 van de grondwet: Artículo 36. Se reconoce el derecho de asilo en los términos previstos en la ley.¹⁰

Aanvullende relevante wetgeving:

1951 Refugee Convention en het aanvullend protocol uit 1967;
Cartagena Declaration;
Decreet 1067 d.d. 2015.¹¹

USDoS schrijft als volgt over de asielpcedure in Colombia in het country report over 2021:

Access to Asylum: The law provides for the granting of asylum or refugee status, and the government has established a system for providing protection to refugees. Of the approximately 37,000 applications received, the government reported it had approved 753 requests for recognition of refugee status from January 2017 through June. Venezuelans represented approximately 95 percent of applications during the year.

According to migration officials, as of August the country hosted more than 1.7 million Venezuelans. While the government generally provided access to the asylum process for persons who requested international protection, many opted for

⁹ MEE, *Gülen hunt goes global: Turkey chases 'terrorist' teachers in Colombia*, 31-07-2017

Panam Post, *¿Busca el Gobierno de Erdoğan intervenir en la autonomía universitaria en Colombia?* 01-06-2017

Hürriyet Daily News, *Turkish intelligence agency report describes massive global Gülenist organization*, 29-05-2017

¹⁰ Corte Constitucional Gobierno Colombia, *Constitución Política de Colombia. Actualizada con los Actos Legislativos a 2015*, zonder datum

¹¹ Cancillería Gobierno de Colombia, *Reconocimiento de la condición de refugiado*, 05-08-2022

alternative migration status.¹²

De asielaanvraag wordt ingediend bij *el Ministerio de Relaciones Exteriores de Colombia* en wordt beoordeeld door *la Comisión Asesora para la Determinación de la Condición de Refugiado (CONARE)*.¹³

Een uitgebreide beschrijving van de asielprocedure staat in de *Guía Para Solicitar la Condición de Refugiado en Colombia*, geschreven door UNHCR/ ACNUR. Zie ook de website waar deze gids te vinden is: UNHCR/ ACNUR, *Ayuda Colombia, Cómo solicitar la condición de refugiado en Colombia – Guía gráfica*, zonder datum, <https://help.unhcr.org/colombia/solicitando-la-condicion-de-refugiado/como-solicitar-la-condicion-de-refugiado-en-colombia-guia-grafica/>

6. Indien er geen nationale procedure is zoals geformuleerd in vraag 5, bestaat er in Colombia dan de mogelijkheid om bescherming te vragen bij een VN-organisatie? Zo ja, bij welke VN-organisatie via welke procedure?

Niet van toepassing. Zie ook het antwoord op vraag 5.

7. Is het in de praktijk mogelijk om in Colombia asiel/bescherming aan te vragen?

Het is in de praktijk mogelijk om asiel aan te vragen in Colombia. Zie ook het antwoord op vraag 5 en vraag 9.

8. Is de UNHCR actief in Colombia?

UNHCR is sinds 1997 actief in Colombia. De organisatie hielp in het begin de Colombiaanse overheid bij het opzetten van een asielsysteem en bood hulp bij de opvang van *internally displaced people* (IDP's) als gevolg van het interne gewapende conflict. Daarnaast assisteert UNHCR asielzoekers/ vluchtelingen bij het indienen van een aanvraag of bij het verkrijgen van toegang tot basisvoorzieningen.¹⁴

9. Met betrekking tot de positie van mensen die door de autoriteiten van Colombia of door de UNHCR of een andere VN-organisatie als vluchteling zijn erkend/die in Colombia asiel hebben aangevraagd:

9.1 Wat is hun verblijfstatus en krijgen ze een bewijs van registratie?

Gedurende de asielprocedure krijgen de mensen een zogenaamde *salvoconducto* (tijdelijke vrijgeleide/ safe passage), geldig voor 180 dagen en verlengbaar totdat er een beslissing is genomen op de asielaanvraag.¹⁵

¹² USDoS, *Colombia 2021 Human Rights Report*, 2022

¹³ UNHCR ACNUR, *Guía Para Solicitar la Condición de Refugiado en Colombia*, zonder datum

¹⁴ UNHCR, *Colombia Data Portal | Portal de Datos*, 2022

¹⁵ UNHCR ACNUR, *Guía Para Solicitar la Condición de Refugiado en Colombia*, zonder datum

Met deze *salvoconducto* kunnen asielzoekers/ vluchtelingen aantonen dat ze in de asielprocedure zijn opgenomen. Ze mogen hiermee niet werken, maar hebben wel recht op gezondheidszorg en onderwijs.¹⁶ Er is geen informatie gevonden over toegang tot (gratis) huisvesting.

Na inwilliging van de asielaanvraag krijgen mensen een permanent visum. Hiermee krijgt men, naast de eerder genoemde toegang tot de sociale voorzieningen zoals gezondheidszorg en onderwijs, ook het recht om te werken. Ook krijgt de erkende asielzoeker een reisdocument en kan men een *cédula de extranjería* aanvragen bij Migración Colombia.¹⁷

Verblijfsstatus Venezolanen in Colombia

De afgelopen jaren kende Colombia verschillende verblijfsvergunningen voor Venezolanen. Zo was er onder meer sprake van de zogenaamde *Permiso Especial de Permanencia* (PEP) en de PEP-RAMV en de *Permiso Especial de Permanencia para el Fomento de la Formalización* (PEPFF).¹⁸

Op 1 maart 2021 werd er via *Decreto 216 de 2021* een nieuwe verblijfsstatus gecreëerd: *Estatuto Temporal de Protección para Migrantes Venezolanos Bajo Régimen de Protección Temporal*. Gelijktijdig werd er een speciaal aanvraag/registratiesysteem gecreëerd voor Venezolanen die op grond van dit nieuwe decreet verblijf wilden aanvragen: *Registro Único de Migrantes Venezolanos* (RUMV). Via dit systeem kunnen Venezolanen een beroep doen op de *Permiso por Protección Temporal* (PPT).¹⁹

Deze *Permiso por Protección Temporal* is toegankelijk voor ongeveer alle Venezolanen die al in Colombia verblijven (legaal of illegaal) en Venezolanen die Colombia bereiken via een grenspost in de periode 31-01-2021 – 28-05-2023. Met de *Permiso por Protección Temporal* krijgen Venezolanen tien jaar de tijd om regulier verblijf te realiseren. Met *Permiso por Protección Temporal* mogen Venezolanen werken, krijgen zij toegang tot onderwijs, gezondheidszorg, pensioen (hiervoor gelden wel premies), en toegang tot het banksysteem. Daarnaast mogen ze vrij binnen Colombia reizen, mogen ze Colombia uitreizen en gedurende een periode van 180 dagen buiten Colombia verblijven.²⁰ USDoS schrijft dat Venezolanen met de *Permiso por Protección Temporal* ook toegang krijgen tot het nationale COVID-19 vaccinatieprogramma.²¹

Let op, er staat niets beschreven over toegang tot huisvesting. Dit dienen de Venezolanen zelf te regelen.

De *Permiso por Protección Temporal* (PPT) is een gelamineerd pasje voorzien van de identificerende gegevens van de houder.²²

¹⁶ UNHCR ACNUR, *Guía Para Solicitar la Condición de Refugiado en Colombia*, zonder datum

¹⁷ UNHCR ACNUR, *Guía Para Solicitar la Condición de Refugiado en Colombia*, zonder datum

¹⁸ UNHCR ACNUR, *Ayuda Colombia, Regularización Migratoria. Permiso por Protección Temporal*, zonder datum

¹⁹ UNHCR ACNUR, *Ayuda Colombia, Regularización Migratoria. Permiso por Protección Temporal*, zonder datum

²⁰ UNHCR ACNUR, *Ayuda Colombia. Estatuto Temporal de Protección para Migrantes Venezolanos*, zonder datum

²¹ USDoS, *Colombia 2021 Human Rights Report*, 2022

²² Bogota, *Entrega Permiso por Protección Temporal (PPT)*, 01-08-2022

9.2 Wat is hun recht op voorzieningen op het gebied van huisvesting, gezondheidszorg, onderwijs en (betaald) werk? Hoe is dit in de praktijk?

Zowel tijdens de asielprocedure als na afgifte van de asielvergunning, krijgen mensen toegang tot onderwijs en gezondheidszorg. Alleen na afgifte van de asielvergunning mogen mensen ook legaal werken.²³ Zie verder ook het antwoord op vraag 9.1.

Er zijn geen bronnen gevonden waaruit blijkt dat asielzoekers of erkende vluchtelingen recht hebben op (betaalde/ gesubsidieerde) huisvesting.

Zie voor de situatie voor Venezolanen in Colombia het antwoord op vraag 9.1.

Dagelijkse praktijk Venezolanen

Volgens het Algemeen Ambtsbericht over Colombia waren er begin 2022 nog veel Venezolanen die ondanks de speciale verblijfsmaatregelen voor Venezolanen hun verblijf nog niet hadden gelegaliseerd. Hierdoor waren deze Venezolanen nog steeds veroordeeld tot het werken in de informele sector. Ook zou de *salvoconducto* in de praktijk weinig bijdragen aan de mogelijkheid om werk te krijgen. Tijdens de pandemie was het leven extra zwaar voor de Venezolanen omdat de informele sector zwaar getroffen werd en als gevolg daarvan veel Venezolanen geen inkomen meer hadden.²⁴

Verder schrijft het Algemeen Ambtsbericht dat tijdens de pandemie de toegang tot basisvoorzieningen als onderwijs en gezondheidszorg voor Venezolanen sterk verslechterde. Hierdoor verlieten veel Venezolanen Colombia en keerden zij terug naar Venezuela. Ook zou xenofobie jegens Venezolanen de laatste jaren toenemen.²⁵

²³ UNHCR ACNUR, *Guía Para Solicitar la Condición de Refugiado en Colombia*, zonder datum

²⁴ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen Ambtsbericht Colombia*, maart 2022

²⁵ Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen Ambtsbericht Colombia*, maart 2022

France 24, *La xenofobia: otra de las sombras de las elecciones presidenciales en Colombia*, 28-05-2022

Lijst van gebruikte bronnen

Bogota, *Entrega Permiso por Protección Temporal (PPT)*, 01-08-2022, <https://bogota.gov.co/servicios/guia-de-tramites-y-servicios/entrega-permiso-por-proteccion-temporal-ppt> [geraadpleegd op 05-08-2022]

Cancillería Gobierno de Colombia, *Reconocimiento de la condición de refugiado*, 05-08-2022, https://www.cancilleria.gov.co/tramites_servicios/determinacion-condicion-refugiado [geraadpleegd op 05-08-2022]

Corte Constitucional Gobierno Colombia, *Constitución Política de Colombia. Actualizada con los Actos Legislativos a 2015*, zonder datum, <https://www.corteconstitucional.gov.co/inicio/Constitucion%20politica%20de%20Colombia%20-%202015.pdf> [geraadpleegd op 05-08-2022]

France 24, *La xenofobia: otra de las sombras de las elecciones presidenciales en Colombia*, 28-05-2022, <https://www.france24.com/es/am%C3%A9rica-latina/20220528-xenofobia-elecciones-presidenciales-colombia-2022> [geraadpleegd op 05-08-2022]

Hürriyet Daily News, *Turkish intelligence agency report describes massive global Gülenist organization*, 29-05-2017, <https://www.hurriyetaidailynews.com/turkish-intelligence-agency-report-describes-massive-global-gulenist-organization--113634> [geraadpleegd op 05-08-2022]

MEE, *Gülen hunt goes global: Turkey chases 'terrorist' teachers in Colombia*, 31-07-2017, <https://www.middleeasteye.net/news/gulen-hunt-goes-global-turkey-chases-terrorist-teachers-colombia> [geraadpleegd op 05-08-2022]

Panam Post, *¿Busca el Gobierno de Erdoğan intervenir en la autonomía universitaria en Colombia?* 01-06-2017, <https://panampost.com/angelo-florez/2017/05/31/erdogan-busca-intervenir-autonomia-universitariacolombia/> [geraadpleegd op 05-08-2022]

Ministerie van Buitenlandse Zaken, *Algemeen Ambtsbericht Colombia*, maart 2022, [file:///H:/Downloads/Algemeen+Ambtsbericht+Colombia+\(maart+2022\)%20\(11\).pdf](file:///H:/Downloads/Algemeen+Ambtsbericht+Colombia+(maart+2022)%20(11).pdf) [geraadpleegd op 05-08-2022]

UNHCR:

- *Colombia Data Portal | Portal de Datos*, 2022, <https://data.unhcr.org/en/country/col> [geraadpleegd op 05-08-2022]
- *Cartagena Declaration on Refugees*, zonder datum, <https://cartagena30.acnur.org/en/cartagena-declaration-on-refugees/> [geraadpleegd op 05-08-2022]
- *States parties, including reservations and declarations, to the 1951 Refugee Convention*, zonder datum, <https://www.unhcr.org/protection/convention/5d9ed32b4/states-parties-including-reservations-declarations-1951-refugee-convention.html> [geraadpleegd op 05-08-2022]

UNHCR ACNUR:

- *Ayuda Colombia, Regularización Migratoria. Permiso por Protección Temporal*, zonder datum, <https://help.unhcr.org/colombia/otros-derechos/regularizacion-migratoria/> [accessed 05-08-2022]
- *Ayuda Colombia. Estatuto Temporal de Protección para Migrantes Venezolanos*, zonder datum, <https://help.unhcr.org/colombia/otros-derechos/estatuto-temporal-de-proteccion-para-migrantes-venezolanos/> [geraadpleegd op 05-08-2022]
- *Guía Para Solicitar la Condición de Refugiado en Colombia*, zonder datum, <https://somospanascolombia.com/wp-content/uploads/2020/07/Gui%C3%A1-para-solicitar-la-condicio%C3%A9n-de-refugio.pdf> [geraadpleegd op 05-08-2022]

UN OHCHR, *View the ratification status by country or by treaty. Colombia*, zonder datum, https://tbinternet.ohchr.org/_layouts/15/TreatyBodyExternal/Treaty.aspx [geraadpleegd op 05-08-2022]

USDOS:

- *Colombia 2021 Human Rights Report, 2022*, https://www.state.gov/wp-content/uploads/2022/03/313615_COLOMBIA-2021-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf [geraadpleegd op 05-08-2022]
- *Colombia 2020 Human Rights Report, 2021*, <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2021/10/COLOMBIA-2020-HUMAN-RIGHTS-REPORT.pdf> [geraadpleegd op 05-08-2022]